کاتتر (لوله) های دیالیز

لوله های دیالیز به صورت موقت یا کوتاه مدت را **شالدون** می گویند و دائمی یا طولانی مدت را **پرمیکت** می نامند .

آمادگی قبل از تعبیه لوله های دیالیز

- ✓ اگر داروهای رقیق‌کننده خون از قبیل آسپرین، وارفارین، پلاویکس مصرف می‌کنید به پزشک اطلاع دهید.
- ✓ قبل از تعبیه ی کاتتر (لوله)، در صورت حال عمومی خوب و با مشورت پزشک استحمام نمایید.
- ✓ توصیه می شود موهای ناحیه ی مربوط به کاتتر با ماشین اصلاح برقی تراشیده شود.
- ✓ گاهی لازم است جهت بررسی اختلالات خونریزی دهنده از شما نمونه خون گرفته شود.

تعبیه ی کاتتر (لوله) در اتاق عمل انجام می‌گیرد . پس از ضدعفونی کردن پوست، محل مورد نظر بی حس می‌شود . پس از آن کاتتر (لوله) تعبیه و با نخ بخیه ثابت می شود .

گاهی لازم است پس از تعبیه ی کاتتر (لوله) عکس رادیولوژی قفسه ی سینه برای اطمینان از محل صحیح کاتتر (لوله) انجام شود.

عوارض احتمالی

آسیب به بافت های مجاور از قبیل ریه و شریانها (نادر است . عفونت ، خونریزی ، ورود هوا به داخل فضای قفسه سینه ، انسداد و ایجاد لخته در داخل مجرای کاتتر (لوله)

کاتتر (لوله)های دائم (پرمکت)

محل ورود لوله زیر پوست ناحیه تونل مانندی ایجاد می‌کند که به صورت نوار برجسته‌ای در زیر پوست لمس می شود. این لوله در گردن یا کشاله ران قرار داده می‌شود . در صورت مراقبت صحیح و خون‌دهی مناسب برای انجام دیالیز این کاتتر (لوله) تقریبا تا 2 سال قابل استفاده است. (درصد زیادی از این جنس کاتتر (لوله)ها تا یک سال کارایی دارند).

نکات مهم زیر را حتماً در نظر داشته باشید

- ✓ پانسمان کاتتر (لوله) بایستی بعد از هر بار دیالیز تعویض و از نظر علائم عفونت (ضعف عمومی بیمار، درد ناحیه ورود کاتتر (لوله)، ورم و حساسیت محل کاتتر (لوله)، قرمزی و ترشح موضع ورود کاتتر (لوله)) بررسی شود.
- ✓ هنگام وصل و جدا شدن و به هنگام پانسمان کاتتر (لوله)، پرستار و بیمار هر دو باید ماسک داشته باشند.
- ✓ برای بیماران غیر دیابتی حتماً تا 15 روز و برای بیماران دیابتی تا30 روز حتما نیاز به پانسمان است.
- ✓ معمولاً 15 روز بعد از عمل جراحی می توانید به طور معمول حمام کنید و تا 15 روز اول نباید به محل ورود لوله به بدن آب برسد.

- ✓ بخیه های روی گردن 10 روز پس از عمل جراحی کشیده می شود.
- ✓ بخیه های روی سینه زیر یک ماه کشیده نمی شود و بنابراین در صورت باز شدن نیاز به بخیه مجدد است.
- ✓ بعد از هر بار دیالیز بایستی پانسمان کاتتر (لوله) انجام شود. در صورت **مشاهده علائم عفونت مانند: تب، درد، قرمزی، تورم، گرم بودن، خروج ترشح از محل ورود کاتتر (لوله) هر چه سریعتر به پزشک خود مراجعه کنید.**
- ✓ در صورتیکه کاتتر (لوله) به طور اتفاقی خارج شد محل آن را با پارچه یا گاز به مدت 10دقیقه به آرامی فشار دهید.
- ✓ در زمان اتصال و قطع از دستگاه دیالیز حتما باید شما و پرستاران ماسک داشته باشید.
- ✓ خونگیری، تزریق دارو، از طریق کاتتر (لوله) ممنوع است.
- ✓ از خم کردن آن جلوگیری کنید.
- ✓ در صورت باز شدن بخیه ها و یا جابجائی لوله و یا خروج لوله فورا به پزشک خود مراجعه کنید.
- ✓ درپوشهای زرد رنگ و گیره‌های لوله به هیچ عنوان دستکاری نشود .

کاتتر (لوله) موقت (شالدون)

شالدون یک لوله پلاستیکی نرم با قطری حدود نصف خودکار و طولی حدود 16 تا 20 سانتی متر است که از طریق پوست در یک رگ مرکزی (گردن یا ران) تعبیه می‌شود . خون از طریق شالدون وارد دستگاه دیالیز شده و پس از دیالیز به بدن برگردانده می‌شود. طول مدت استفاده از این لوله‌ها ، بستگی به محل آن و شرایط بیمار دارد و مهمترین عامل عدم استفاده از آنها، عفونت کاتتر (لوله) می باشد. کاتتر (لوله) های گردن به مدت دو تا سه هفته و. کاتتر (لوله) های ران 3 تا 7 روز قابل استفاده می باشد.

نکات مهم زیر را حتما در نظر داشته باشید

- ✓ بعد از هر بار دیالیز بایستی پانسمان کاتتر (لوله) انجام شود. در صورت مشاهده علائم عفونت هر چه سریعتر به پزشک خود مراجعه کنید .تب، درد، قرمزی، تورم، گرم بودن، خروج ترشح از محل ورود کاتتر (لوله)
- ✓ در صورتیکه کاتتر به طور اتفاقی خارج شد محل آن را با پارچه یا گاز به مدت 10دقیقه فشار دهید.
- ✓ در زمان اتصال و قطع از دستگاه دیالیز حتما باید شما و پرستاران ماسک داشته باشید.
- ✓ خونگیری، تزریق دارو، از طریق کاتتر (لوله) ممنوع است.
- ✓ به محل این کاتتر (لوله) نباید آب برسد خطر عفونت ایجاد می‌شود، مراقب باشید به محل ورود لوله آب نرسد و خیس نشود.
- ✓ با استفاده از ثابت کننده های لوله ها مانند باند روی گردن از حرکت‌های بی مورد لوله ها جلوگیری کنید.
- ✓ در صورت باز شدن بخیه ها و یا جابجائی لوله فورا به پزشک خود مراجعه کنید.
- ✓ درپوشهای زرد رنگ لوله به هیچ عنوان دستکاری نشود.
- ✓ از وارد کردن ضربه و یا ایجاد کشش به خصوص هنگام دیالیز اجتناب کنید. از پیچ خوردگی و تا خوردگی کاتتر (لوله) خودداری کنید.
- ✓ پانسمان کاتتر (لوله) را حداقل سه بار در هفته به روش استریل در بخش دیالیز، تعویض کنید.
- ✓ در هنگام حمام کردن روی کاتتر (لوله) را با یک پوشش ضد آب مانند کیسه ی نایلونی بپوشانید. تا حد ممکن از دوش دستی استفاده کنید تا پانسمان خیس نشود و شالدون در آب غوطه ور نشود.
- ✓ بهتر است قبل از دیالیز حمام کنید تا اگر پانسمان خیس شد در بخش دیالیز تعویض شود.
- ✓ از فعالیت‌های سنگین و فعالیت‌هایی که منجر به افزایش فشار داخل شکم و قفسه سینه می شوند مانند زور زدن اجتناب کنید. از یبوست بپرهیزید.
- ✓ اگر دیالیز به هر دلیلی قطع شد اما کاتتر نگه داشته شد (با صلاحدید پزشک معالج)، حتما لوله های کاتتر را چند بار در هفته در یک مرکز درمانی هپارینه کنید تا مجرا توسط لخته مسدود نشود .

در صورت داشتن سوال در منزل، ساعت 8 تا 14 با شماره تلفن 027-33790620-028 داخلی 5097 واحد آموزش سلامت تماس بگیرید.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

مرکز آموزشی درمانی مستقل ولایت

مراقبت از کاتتر (لوله)های دیالیز

بازنگری تابستان 1405

تحت نظارت

دکترپارسا

فوق تخصص جراحی عروق

دکتر حاجیان

(فوق تخصص بیماری‌های کلیه و فشارخون)

دفتر پرستاری

واحد آموزش سلامت